

MODERN PROBLEMS IN SCIENCE

Proceedings of the XIX International Scientific and Practical Conference

Vancouver, Canada
May 17 – 20, 2022

UDC 01.1

The XIX International Scientific and Practical Conference «Modern problems in science», May 17 – 20, 2022, Vancouver, Canada. 918 p.

ISBN – 979-8-88680-827-8

DOI – 10.46299/ISG.2022.1.19

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liubchych Anna</u>	Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine, Kharkiv, Ukraine, Scientific secretary of Institute
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Oleksandra Kovalevska</u>	Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs Dnipro, Ukraine
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Slabkyi Hennadii</u>	Doctor of Medical Sciences, Head of the Department of Health Sciences, Uzhhorod National University.
<u>Marchenko Dmytro</u>	PhD, Associate Professor, Lecturer, Deputy Dean on Academic Affairs Faculty of Engineering and Energy
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D., Associate Professor, Department of Economics and Security of Enterprise
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Kanyovska Lyudmila Volodymyrivna</u>	Associate Professor of the Department of Internal Medicine
<u>Levon Mariia</u>	Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Scientific direction - morphology of the human digestive system
<u>Hubal Halyna Mykolaivna</u>	Ph.D. in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor

157.	Суліцький В.В. ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ПЕНІТЕНЦІАРНОГО ПСИХОЛОГА З ПЕРСОНАЛОМ УСТАНОВИ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ І СЛІДЧОГО ІЗОЛЯТОРА	729
158.	Тулеуова К.Т. АҢЫЗ ДАЛА БАБАСЫНЫҢ ЖАНТАНУЫ	733
159.	Черножук Ю.Г., Мельниченко В.В. ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕЛЕКТУ ПРАЦІВНИКІВ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ З РІЗНИМ РІВНЕМ ОСВІТИ	739
160.	Шумра Т.С. ПСИХОКОРЕКЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ В ГРУПІ ПІДЛІТКІВ	745
161.	Щербата О.А. ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ	748
SOCIOLOGICAL SCIENCES		
162.	Домбровська Ю.Ю. КАРАНТИН ЯК ЯВИЩЕ СОЦІАЛЬНИХ ОБМЕЖЕНЬ ДЛЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	752
TECHNICAL SCIENCES		
163.	Andrushchak I. THEORETICAL ASPECTS OF CLOUD TECHNOLOGIES IN THE DEVELOPMENT OF PRACTICAL ACTIVITY	756
164.	Каранова А.Т. ДӘРЕТХАНАНЫ ТАЗАЛАУҒА АРНАЛҒАН РОБОТ КОНСТРУКЦИЯСЫН ЖОБАЛАУ	760
165.	Kotrikadze K., Khuchua T. ERP SYSTEM AS BUSINESS AUTOMATION SOFTWARE AND INFORMATION SYSTEM REENGINEERING	764

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ПЕНІТЕНЦІАРНОГО ПСИХОЛОГА З ПЕРСОНАЛОМ УСТАНОВИ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ І СЛІДЧОГО ІЗОЛЯТОРА

Суліцький Вадим Володимирович

кандидат психологічних наук, доцент
Інститут людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Одним із головних досягнень останніх років щодо реформування психологічної служби є той факт, що у штатний розклад установ виконання покарань і слідчих ізоляторів (далі – УВП і СІЗО) введена посада психолога із роботи з особовим складом. Це обумовлено тим, що персонал цих установ працює в тяжких умовах із високим ризиком небезпеки, постійно перебуває в стресових ситуаціях, відчуває психоемоційну напругу, підпадає під негативний вплив середовища засуджених, з часом відчуває на собі прояви професійної деформації та психоемоційного вигорання. Таким чином, особовий склад, який працює з засудженими, потребує психологічної допомоги не менше, ніж самі засуджені.

Працівники УВП і СІЗО наділені законодавством держави певними повноваженнями та владою над особами, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі, та залежать від їх професійності, людяності, моральних якостей тощо. Персонал пенітенціарних закладів повинен бути взірцем у будь-яких випадках. Як свідчить практика, одним із дієвих засобів впливу на засуджених є «особистісний приклад». Саме він спонукає засуджених до переусвідомлення власного ставлення до кримінального правопорушення або злочину і його наслідків, строку покарання та жертви. Ці процеси формують готовність засудженого до щирого каяття, а з часом і завдяки комплексній роботі всіх працівників пенітенціарної установи каяття стає усвідомленим. Треба зазначити, що ми розглядаємо щире усвідомлене каяття, як складову частину виправлення засудженого з його подальшою ресоціалізацією та соціалізацією.

Таким чином, працівники установ виконання покарань і слідчих ізоляторів повинні бути психологічно готовими до роботи з засудженими та мати певні знання, навички й уміння, щоб самостійно запобігати психоемоційному вигоранню та професійній деформації. Цьому буде сприяти, як зазначалося вище, комплексний підхід, а саме, психологічне супроводження та забезпечення процесів виконання покарань

Психологічне супроводження та забезпечення процесів виконання покарання – це вид професійної діяльності психолога, спрямований на роботу з особовим складом пенітенціарного закладу, який передбачає комплекс заходів із забезпечення науково-методичними та практичними рекомендаціями щодо роботи з різними категоріями засуджених у межах виконання ними посадових обов'язків і профілактику та попередження негативного впливу специфічних умов праці на

психіку персоналу УВП і СІЗО та запобігання проявів професійної деформації та психоемоційного вигорання.

З одного боку, ми не можемо відокремлювати поняття «психологічне забезпечення» та «психологічне супроводження» з позицій практичної діяльності пенітенціарного психолога. Вони взаємообумовлені та взаємопов'язані між собою і спрямовані на виконання встановленого судом покарання, як головної мети пенітенціарних установ. Але, ці поняття, з другого боку, мають свої специфічні завдання та можуть бути розмежуванні з позиції конструктивної психології, як науки. А саме, ми поділяємо діяльність пенітенціарного психолога з персоналом на чотири основні напрями:

психологічне забезпечення роботи особового складу з засудженими (методичні рекомендації, консультації, навчання тощо);

психологічне забезпечення роботи із особовим складом (методичні рекомендації, навчання тощо);

психологічне супроводження працівників УВП і СІЗО (індивідуальна та групова психопрофілактична робота тощо);

психологічне супроводження роботи працівників пенітенціарних закладів із засудженими (моделювання, прогнозування, моніторинг і оцінка діяльності та її результатів тощо).

Розглянемо більш детально ці напрями роботи.

Психологічне забезпечення роботи особового складу з засудженими – це комплекс заходів, спрямованих на розробку, опробування та впровадження методичних рекомендацій щодо роботи з різними категоріями засуджених у процесі виконання покарань з метою приведення їх до щирого усвідомленого каяття, виправлення та ресоціалізації, навчання особового складу основам пенітенціарної психології; дій персоналу у різних надзвичайних службових ситуаціях тощо.

Психологічне забезпечення включає, наприклад, такі методичні рекомендації:

- аналіз морально-психологічної серед засуджених;
- робота з засудженими, які відмовляються від вживання їжі;
- профілактика самогубств серед засуджених;
- робота з засудженими, які відбувають покарання в дисциплінарному ізоляторі або приміщенні камерного типу;
- робота з засудженими, які перебувають в дільниці посиленого контролю;
- робота з новоприбулими засудженими;
- комплекс матеріалів для занять з особовим складом у школі психолого-педагогічної майстерності;
- робота з різними категоріями засуджених, які перебувають на профілактичному обліку в установі;
- робота з засудженими, що беруть участь у програмах диференційованого соціально-виховного впливу тощо.

Психологічне забезпечення роботи із особовим складом – діяльність із науково-методичного забезпечення, що спрямована на: психологічний професійний відбір

кандидатів на роботу в пенітенціарні заклади; комплектування відділів і служб; підбір чергових змін і караулів для несення служби; аналіз морально-психологічної обстановки серед працівників; роботу з кандидатами на вищі посади; допуск до поводження зі зброєю; форми, методи, зміст індивідуальної, групової психопрофілактичної та психодіагностичної роботи з персоналом УВП і СІЗО; профілактику негативних наслідків специфічної професійної діяльності в місцях позбавлення волі на особистість працівника.

Психологічне супроводження працівників УВП і СІЗО – це вид професійної діяльності психолога, спрямований на попередження негативних наслідків для психіки персоналу особливостей специфічної професійної діяльності у місцях позбавлення волі, професійної деформації, психоемоційного вигорання, посттравматичних станів, проблем особистісного характеру тощо.

Психологічне супроводження особового складу включає:

- психодіагностичну роботу;
- заняття в системі спеціальної та службової підготовки;
- психоконсультативну роботу;
- психокорекційну роботу;
- проведення психологічних тренінгів, майстер-класів тощо;
- інформаційну та практичну допомогу.

Психологічне супроводження роботи працівників пенітенціарних закладів із засудженими – це комплекс заходів, спрямованих на моніторинг, аналіз і оцінку діяльності персоналу пенітенціарних закладів з особами, які перебувають у місцях позбавлення волі; моделювання та прогнозування вірогідних ситуацій, обумовлених специфічними ізольованими умовами, наслідків проведених і запланованих заходів в УВП і СІЗО та їх результатів.

Профілактика під час психологічного супроводження роботи працівників пенітенціарних закладів із засудженими – це комплекс заходів, спрямованих на недопущення умов, обставин, причин і чинників, які сприяють виникненню надзвичайних ситуацій (подій) у середовищі засуджених, і передбачають розробку та впровадження в практичну діяльність персоналу ВК і СІЗО посадових обов'язків, що включають алгоритм дій кожного з них на займаній посаді та механізм взаємодії між працівниками різних відділів на будь-який випадок. Наприклад: «Профілактична робота персоналу ВК і СІЗО щодо недопущення відмов від вживання їжі засудженими» або «Профілактика самогубств серед засуджених у пенітенціарних закладах».

Попередження під час психологічного супроводження роботи працівників пенітенціарних закладів із засудженими – це комплекс дій кожного працівника пенітенціарного закладу на випадок виникнення надзвичайних подій в УВП чи СІЗО. Наприклад: «Алгоритм дій персоналу під час суїцидальної спроби засудженого» або «Медико-психологічні особливості дій особового складу пенітенціарних закладів у надзвичайних ситуаціях».

Попередження під час психологічного супроводження включає:

- психологічне втручання;
- психологічну допомогу;
- роботу з кризовими психологічними станами;
- подальшу психологічну підтримку (спостереження та психологічне супроводження).

Таким чином, запропонована організація роботи пенітенціарних психологів із персоналом установ виконання покарань і слідчих ізоляторів:

охоплює усі сфери життєдіяльності кримінально-виконавчої служби;

спрямована на науково-методичне психологічне забезпечення службових обов'язків із виконання встановлених судом покарань щодо осіб, які засуджені до позбавлення волі пов'язаного з ізоляцією від суспільства;

сприяє збереженню психічного здоров'я персоналу пенітенціарних установ.